

Vurdering af materiale til indgåelse af aftale mellem Fødevarestyrelsen og laboratoriet NIRAS

Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 21-12-2017

Forfatter
Hans Jakobsen
Institut for Bioscience

Rekvirent:
Fødevarestyrelsen ved Charlotte Sporon-Fidler

Antal sider: 4

Faglig kommentering:
Peter Henriksen

Kvalitetssikring, centret:
Susanne Boutrup

Indhold

1	Formål og baggrund	3
2	DCE's vurdering	4

1 Formål og baggrund

Fødevarestyrelsen ønsker en vurdering, som i bestillingen er beskrevet således: "Der ønskes en vurdering af, om materiale fra laboratoriet NIRAS er fagligt dækkende til, at Fødevarestyrelsen kan indgå en aftale om, at NIRAS udfører analyser for toksiske alger i relation til muslingeovervågningen. Herunder ønskes det vurderet, om betingelse om en årlig deltagelse i præstationsprøvningserne DMU/NERI (Danmarks Miljøundersøgelser/National Environmental Research Institute, Denmark) eller BEQUALM (Biological Effects Quality Assurance in Monitoring Programmes) og eventuelt andre, anses for relevant. Korrekt angivelse af navnet på præstationsprøvningsprogrammer udbedes samtidig."

DCE, Aarhus Universitet har sammen med bestillingen modtaget en række bilag (tilsendt per 18/12/2017). DCE har foretaget en vurdering af, om det faglige indhold i de interkalibreringer / præstationsprøvningsprogrammer, som der i materialet er dokumenteret deltagelse i, kan anses for at være dækkende for arbejdet med artsidentifikationer og bestemmelse af cellekoncentrationer i forbindelse med overvågning af toksiske alger.

Interkalibreringer / præstationsprøvningsprogrammer fokuserer, ud over artsidentifikation, også på deltagernes evne til at foretage korrekte koncentrationsbestemmelser.

2 DCE's vurdering

Det fremgår af det fremsendte materiale, at medarbejdere hos NIRAS har deltaget i følgende interkalibreringer / præstationsprøvnings med fokus på generelt artskendskab og cellekoncentrationsbestemmelser inden for de sidste fem år:

- 2012: Interkalibrering af planktonundersøgelser i marine områder 2012 arrangeret af DCE ¹
- 2014: CEN European interlaboratory comparison for determination of phytoplankton biovolume
- 2015: BEQUALM - Marine Institute IOC Phytoplankton Intercomparison test 2015

I forhold til taksonomiske identifikationer og koncentrationsbestemmelser af toksiske alger er "Interkalibrering af planktonundersøgelser i marine områder 2012 arrangeret af DCE" samt deltagelse i "BEQUALM" præstationsprøvningsrelevante aktiviteter, der sigter på deltagerens evne til generel artsidentifikation. CEN undersøgelsen fra 2014 er mindre relevant, da denne er en detaljeret undersøgelse, af deltagerens evne til at opmåle cellevolumener af fytoplankton og har som sådan intet med artidentifikation af toksiske alger.

Der afholdes kurser specifikt i emnet identifikation af toksiske alger af IOC (<http://hab.ioc-unesco.org/>), hvor deltagerene trænes i at genkende toksiske alger. Det er dokumenteret ved fremsendt CV, at en medarbejder ved NIRAS tidligere har deltaget i netop dette kursus. Kurset vurderes at være relevant, dels for at sikre og vedligeholde de faglige kvalifikationer, og dels som supplement til deltagelse i interkalibreringer/præstationsprøvnings.

Interkalibreringer / præstationsprøvnings med fokus på toksiske alger afholdes sjældent, og så vidt det er DCE, Aarhus Universitet bekendt, har der ikke tidligere været afholdt interkalibreringer/præstationsprøvnings, hvor fokus har været specifikt på toksiske alger. Da præstationsprøvnings / interkalibreringer ikke afholdes regelmæssigt og hidtil har været afholdt med mere end et års interval, kan det være vanskeligt at imødekomme et krav om årlig deltagelse.

¹ I forhold til FVST opgavetekst " præstationsprøvnings DMU/NERI (Danmarks Miljøundersøgelser/National Environmental Research Institut, Denmark)" svarende til "Interkalibrering af planktonundersøgelser i marine områder 2012 DCE"